

fordi den økonomiske gevinst ved ikke at gøre det bliver mindre. Man får altså en mindre for tjeneste ved at fortsætte med at bruge vækstfremmere, så man kan sige, at forslaget er et hjælperedskab til de gode folk rundt omkring i landbruget, som vi kan glæde os over arbejder sammen med os og forbrugerne for at få begrænset og til sidst forhåbentlig helt fjernet vækstfremmere.

Forslaget er derudover en støtte til dem, der indgår aftalerne for herigennem at give en mindre lyst til og en mindre gevinst for dem, der bryder aftalerne, og dem, der ikke lever op til de aftaler, der indgås. Derfor vil jeg meget indtrængende bede om én ting i det videre arbejde i udvalget og i de diskussioner, vi får med hinanden:

Selv om jeg har hørt, at alle har været enige i målet, har jeg også godt hørt, at der er ret forskellige meldinger med hensyn til midlerne, og derfor får vi selvfølgelig et stort behov for at diskutere tingene tæt igennem med hinanden, inden vi forhåbentlig ender med en vedtagelse inden sommerferien ved tredjebehandlingen. Jeg beder om, at man ser forslaget som et redskab i den positive udvikling, der er i forvejen med hensyn til at nå så langt som muligt med at få begrænset anvendelsen af vækstfremmere gennem aftaler.

Hr. Ole M. Nielsens indlæg var måske det indlæg, der skuffede mig mest. Jeg har på grundlag af erfaringerne fra tidligere år, hvor vi arbejdede sammen, da hr. Ole M. Nielsen var i Folketinget, haft meget store forventninger til hr. Ole M. Nielsen og Kristeligt Folkeparti, og derfor kan det gøre skuffelsen større. Jeg mener, at hvis man lyttede til ordvalget, var de mest negative bemærkninger sammen med hr. Kim Behnkes dem, der kom fra hr. Ole M. Nielsen.

Hr. Ole M. Nielsen sagde, at mennesker får faktisk større mængder antibiotika end dyr. Dertil er at sige, at vi heldigvis for mange år siden har forladt kannibalismen, og at de mennesker, der får antibiotika, får dem af hensyn til sig selv. Men dem, vi giver dyrene, risikerer at ende utilsigtet i nogle mennesker og kan give resistensproblemer, og derfor mener jeg faktisk ikke rigtig, man kan sammenligne problemstillingerne, selv om det selvfølgelig giver et billede af niveauet; det er jeg enig i.

Når vi nu snakker om resistensproblemer, kunne jeg lytte mig til, at hr. Kim Behnke meddelte allerede fra starten, at han ville i hvert fald

være argumentresistent, og at intet argument kunne flytte noget som helst i den beslutning, hr. Kim Behnke og Fremskridtspartiet havde truffet. Det har vi taget til efterretning, men jeg håber, at de øvrige partier vil være med, så vi får fundet en fornuftig løsning gennem de samtaler, vi skal føre i den udvalgsbehandling, der kommer nu. Jeg giver i hvert fald tilsagn om at gå ind i en åben og fordomsfri drøftelse, og da vi er enige om målet, må vi også kunne enes om midlerne inden for de rammer, hvor vi realistisk kan arbejde for at nå tættere på det mål, et meget, meget stort flertal af ordførerne har tilkendegivet enighed om.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 12: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Uddannelseskraft ved forsøg med skolestart).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Peter Baadsgaard (S):

Vi er i Socialdemokratiet tilhængere af at skabe sammenhæng og helhed i børnenes hverdag, og vi vil gerne på hele indskolingsområdet, om man så må sige, kigge nedad i børnehaven og frem mod skoleforløbet, så der i samarbejde med forældrene kan skabes et koordineret forløb fra børnehaven over børnehaveklassen til den egentlige skolegang med SFO'ernes aktiviteter inkorporeret som en helhed.

Koordinering af synspunkter og holdninger i relation til børnenes opdragelse og normdannelse er for os at se essensen, når det handler om at gavne børnenes udvikling og styrke indlæringen. Det vil vi gerne fremme, og det skabes der muligheder for med dette lovforslag.

Lovforslaget er også første skridt i realiseringen af regeringsprogrammets formulering om at skabe mere helhed i børnenes hverdag, som det er formuleret. Der er alene tale om – selv om det er en væsentlig del af dansk skolelovgivning, dansk skoletradition – at man laver forsøg og får nogle erfaringer, som følges op med lovgivning. Derfor er det godt, at der nu gives mulighed for, at der kan laves disse forsøgs- og udviklingsarbejder på førskole- og indskolingsområdet – selvfølgelig under forudsætning af, at lovforslaget bliver vedtaget – netop med henblik på at få de erfaringer, der kan danne grundlag for senere beslutninger om en mere permanent ordning på området.

Vi lægger i Socialdemokratiet også vægt på at styrke indlæringsprocessen og mener, det kan ske med en mere systematisk indlæring allerede i børnehaveklassen efter de pædagogiske retningslinjer, der passer til de 6-årige. Derfor ser vi for os, at undervisningspligten nok bliver udvidet, hvis børnehaveklassen skal være det begyndende led i den egentlige indlæring og bliver det offentlige tilbud.

Vi anbefaler lovforslaget og ser frem til et godt udvalgsarbejde og forhåbentlig en senere vedtagelse af lovforslaget.

Erik Larsen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Anders Mølgaard, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre Venstres synspunkter:

Vi har her et lovforslag, som har været til førstebehandling ved en tidligere lejlighed. Det er altså en genfremsættelse, og jeg skal i den forbindelse henvise til partiets ordførertale ved den lejlighed, men jeg vil godt tilføje nogle ganske få kommentarer:

I Venstre er vi meget positive over for, at der åbnes mulighed for en forsøgsordning i forbindelse med børnenes skolestart. Vi er meget optaget af, at der bliver en øget sammenhæng i børnenes hverdag og i indskolingen mellem oplæring og leg og fritid, og vi synes, forslaget giver en god mulighed for, at man kan få gang i den proces. Det er i øvrigt også Venstres opfattelse, at indlæringsprocessen meget gerne skal sættes i gang tidligere. Men jeg skal på

baggrund af det, hr. Hans Peter Baadsgaard sagde, sige, at i Venstre er vi ikke klar til at gøre børnehaveklassen obligatorisk; men det er jo heller ikke det, der ligger i forslaget.

Frank Dahlgaard (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Brian Mikkelsen, ikke kan være til stede i dag, skal jeg fremføre følgende, idet jeg vil starte med at ønske tillykke til den nye undervisningsminister og sige, at vi fra konservativ side ser frem til hendes indsats med fortrøstning. Vi mener, det kun kan blive bedre på området.

Og så til lovforslaget:

Det lyder jo pænt og rigtigt med en større helhed i børnenes hverdag, som lovforslaget beskriver, men fra konservativ side er vi betænkelige ved dette forslag.

Erfaringerne fra den samordnede indskoling viser, at der blev indført børnehaver i skolens mindste klasser, men ikke den mindste form for skole i børnehaven, og at det var en ensidig udvikling. Vi er betænkelige ved en udvikling, der vil lave skolens mindste klassetrin om til børnehaveklasser. Vi mener oprigtigt talt, at skolen skal være skole, og at der ikke må ske en yderligere udvanding. Børn i 6-7 års alderen er typisk skolemodne og glæder sig til at begynde i 1. klasse, og de må ikke skuffes ved at opdage, at det ikke var skolen, der begyndte, men bare børnehaven eller børnehaveklassen, der fortsatte.

Vi tror, børn forventer, at skole er skole, at det er alvor, at der skal gøres en indsats, at der skal læres noget, og at man får lektier for. De mange tusinde skolemodne og forventningsfulde børn skal ikke skuffes. Vi tror i Det Konservative Folkeparti, at børn udmærket godt kan skelne mellem arbejde og fritid, mellem skole og skolefritidshjem, og vi tror også, de ønsker en klar opdeling af deres dag. Vi voksne har jo en opdeling af dagen, og vi er da meget godt tilfredse med, at det hele ikke er et sammensurium. Der bør være en opdeling i skole eller arbejde på den ene side og fritid på den anden side.

Slagordet om leg og læring lyder selvfølgelig pænt og tilforladeligt, men det kan nemt udarte til noget, vi i hvert fald ikke ønsker i Det Konservative Folkeparti. Vi mener ikke, det hele bare skal blandes sammen i én stor pædagogisk pærevælling, og derfor er vi betænkelige ved dette forslag, som kan resultere i en farlig udvikling. Skolen skal ikke laves om til børnehaver,

og skolens lærere skal ikke laves om til halvvejs fritidspædagoger.

Det Konservative Folkeparti ønsker at sænke alderen for skolestart med 1 år. Med lovforslaget udvides folkeskolen i retning mod børnehaver, og samtidig slækkes uddannelseskravene, i hvert fald til faglighed ud over det rent pædagogiske. Denne udvikling strider mod det, vi i bred enighed her i Folketinget vedtog med loven om den nye læreruddannelse. Her blev det fagfaglige opprioriteret, og det er set med konservative øjne den helt rigtige udvikling, og det foreliggende lovforslag trækker nok i modsat retning. Vi er i hvert fald bange for, at det vil blive sådan i praksis. Vi er bange for, at det kan bane vej for endeløse, tidrøvende møder mellem lærere og pædagoger, og at mødetyraniet vil vokse til ødelæggende højder, og det gavner hverken børnene eller skolen.

Vi er selvfølgelig villige til at drøfte dette forslag under udvalgsarbejdet, og vi vil gå ind i arbejdet med en positiv ånd. Men som sagt håber jeg, ministeren har lyttet til de betænkeligheder, vi har fra vores side.

(Kort bemærkning).

Hans Peter Baadsgaard (S):

Der var et par bemærkninger i hr. Frank Dahlgaards indlæg, som jeg gerne vil kommentere eller stille spørgsmål til.

Hr. Frank Dahlgaard sagde, at man ikke vil gøre de første skoleår – og det må vel forstås som 1. og 2. klasse – til børnehaveklasser, og en anden bemærkning var, at børnene skal lære noget. Jeg vil gerne spørge hr. Frank Dahlgaard: Hvoraf slutter man, at forslaget lægger op til, at børnene skal lære noget mindre? Jeg læser ikke noget som helst i lovforslaget, der tyder på, at ordningen skal indføres, for at børnene udelukkende skal lege.

Hr. Frank Dahlgaard er bange for, at børnene skal bruge for meget tid på at lege, og det er hr. Frank Dahlgaards synspunkt, at det er skadeligt for børn. Men vi lægger altså fra vores side det i det, at der ikke skal ske en læringsproces – man kunne også sige indlæring, men jeg vil hellere kalde det en læringsproces. Jeg forstår, at De Konservative vil have, at pædagogikken fra 1. klasse skal overføres helt uændret til de 6-årige. Er det korrekt opfattet?

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Nej, det er selvfølgelig forkert opfattet. Pædagogikken skal tilpasses børnenes alder, og når man som vi fra konservativ side ønsker en rigtig skolestart 1 år tidligere, skal pædagogikken selvfølgelig tilpasses, at man har med børn at gøre, som er 1 år yngre.

Vi afviser jo ikke hårdt og brutalt dette forslag, men vi har betænkeligheder ved det. Og hvorfor har vi det? Jo, fordi erfaringerne tilbage fra den samordnede indskoling set med konservative øjne ikke var positive. Det var ikke skolen, der kom ned, det var børnehaven, der kom opad i skolen.

Nu blæser vinden fra en anden kant, og det mener jeg i al beskedenhed godt at man kan give Det Konservative Folkeparti æren for, i hvert en stor del af den. Nu er man ude omkring i børnehaverne og i børnehaveklasserne i gang med indlæring, som bliver leget ind. Og det er fint, at det sker dér, men jeg tror, at det rigtige er, at når man kommer til skolen, så skal det altså være skole. Mere børnehaver, end der allerede er i øjeblikket i skolens første klasser, er ikke godt.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Anne Baastrup i ordførerrækken.

Anne Baastrup (SF):

Jeg skal gøre det kort. Jeg skal henvise til SF's ordførertale under førstebehandlingen sidste gang i januar-februar måned, og i den forbindelse vil jeg fremhæve det tilsagn, som den tidligere minister gav, nemlig at bemyndigelsen, som ministeren nu får med dette lovforslag, vil blive administreret med omhu.

Det er en forsøgsbestemmelse, som har til formål at søge nye veje, så vi sikrer, at de forskellige måder, man kan forbedre børnenes skolestart på, afprøves. Det er ikke en bemyndigelse, der skal bane vejen for en heldagsskole, og det er ikke en bemyndigelse, der skal føre frem til en obligatorisk børnehaveklasse.

SF støtter forslaget, og vi ønsker varmt, at ministeren ikke går i gang med forhandlinger med Det Konservative Folkeparti. Vi skal nok lægge stemmer til, således at ministeren ikke skal være nervøs for sit flertal.

Og så vil vi i øvrigt opfordre ministeren til at bruge bemyndigelsen på en sådan måde, at vi sikrer, at kommunerne anvender samarbejds- og fredslinjen, når bemyndigelsen skal omsæt-

tes til virkelighed. Vi går positivt, og det er rigtig positivt, ind i forhandlingerne.

Birthe Skaarup (DF):

Det er efter Dansk Folkepartis mening en meget vigtig ting, at folkeskolen til stadighed udvikler sig. Det er utrolig vigtigt, at netop børnene ved skolestart får den rigtige indføring eller indskoling.

Det er netop i det første år, og det er der sikkert ikke nogen der kan være i tvivl om, at den berøring, børnene får med folkeskolen ved skolestart, er vigtig.

Det er utrolig vigtigt for den indsats, børnene skal gøre i et helt skoleforløb, at de får den rette start. Det skal være sådan, at folkeskoleforløbet er en god oplevelse og et incitament til at gøre en god indsats i hele skoleforløbet.

Derfor kan vi fra Dansk Folkepartis side tilslutte os, at der sker de fravigelser fra bestemmelserne med henblik på at iværksætte forsøgs- og udviklingsarbejde på førskole- og indskolingsområdet. Vi ser det som et fremskridt med et øget samarbejde mellem pædagoger og lærere på førskole- og skolestartsområdet, men selvfølgelig uden at man fraviger principperne om udfordringerne for børnene, for det er utrolig vigtigt.

Nu er det her jo et forsøg, men det er Dansk Folkepartis klare opfattelse, at såfremt vi ikke laver den slags forsøg og vi ikke får den udvikling, som en folkeskole skal have, som jeg nævnte i starten, kan det gå gruelig galt.

Et af de vigtigste råstoffer, vi har, er vore børn. Det har lydt fra denne talerstol mange gange, ikke alene omkring folkeskolen, men også i andre sammenhænge. De fortjener en optimal indlæring. De fortjener en folkeskole, der følger med tidens krav og udvikler sig. Ligeledes er det, at to personalegruppers, nemlig lærernes og pædagogernes, ressourcer udnyttes optimalt, meget vigtigt ved det tætte samarbejde i det første år i fritids- og skolearbejdet.

Nu er det som sagt et forsøg, og måske vil en evaluering vise, at det er helt andre veje, man skal gå ved skolestart. Måske er det en tidligere start i et rigtigt skoleforløb, det drejer sig om. Men vi ser frem til det udvalgsarbejde, der ligger forude. Vi er i hvert fald meget positive over for det her forslag.

Susanne Clemensen (CD):

Dette forslag er en genfremsættelse af lovforslag nr. L 161, som blev førstebehandlet den 6. februar 1998. Det går ud på, at undervisningsministeren kan give kommunerne tilladelse til at fravige folkeskolelovens uddannelseskraft med henblik på iværksættelse af forsøgsudviklingsarbejde på førskole- og indskolingsområdet.

CD udtrykte ved den lejlighed betænkelighed ved forslaget, idet alle bestræbelser i disse år går ud på at styrke elevernes faglige niveau, bl.a. gennem en højnelse af kvaliteten i læreruddannelsen, og der er fra flere sider, herunder fra CD, udtrykt ønske om at gøre børnehaveklassen obligatorisk, så børnehaveklassen bliver en reel indskolingsklasse, og at undervisningstiden for de yngste klasser hæves.

CD lægger stor vægt på, at der ikke sker nogen svækkelse af børnenes faglige undervisning. Endemålet må være at få pasning af vores børn konverteret til mere undervisning på en længere skoledag, men hvor leg og læring i meget høj grad spiller sammen, og hvor der tages hensyn til børnenes forskellighed i forudsætninger og udvikling.

CD's ønsker til en helt ny folkeskole er i fin overensstemmelse med Bisgaard-udvalgets betænkning fra 1984, som bl.a. fremhævede som en væsentlig konsekvens af sine overvejelser, at der bør indføres en betydelig længere skoledag, og at der på længere sigt må arbejdes frem mod en tæt koordination af skoledag og fritidstilbud. Så selv om betænkningen er 14 år gammel, er den i hvert fald på disse punkter højaktuel, og man kan godt sige, at den har været forud for sin tid.

De forsøgsordninger, der iværksættes her, må altså ikke føre til en sænkning af det faglige niveau eller til en opsplittning, så pædagogerne tager sig af de praktisk-musiske opgaver alene og lærerne tager sig af de rent faglige opgaver. Det vil ikke skabe den sammenhæng i børnenes hverdag, som også CD ønsker. Men hvis forsøgsordningen viser, at man gennem et mere forpligtende samarbejde mellem pædagoger og lærere styrker indlæringen, er CD naturligvis positiv heroverfor, for det vil jo selvfølgelig medføre, at det faglige niveau styrkes.

Det er vigtigt for CD, at det udviklingsarbejde, der nu sættes i gang, evalueres, når der er gået de 2 år, der er fastlagt i 8-punkts-planen for folkeskolen år 2000, før der gives frit slag,

sådan som også den tidligere undervisningsministre jo ved førstebehandlingen gav tilsagn om.

På den baggrund kan CD støtte forslaget.

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er ny ordfører på dette område for Det Radikale Venstre, men skal blot sige, at vi jo tidligere har givet tilsagn til dette lovforslag, og det skal jeg gentage.

Langt den største del af danske børn går i folkeskolen, og det er derfor meget vigtigt, at den danske folkeskole udvikler sig og bestandig søger at afspejle mange af de ændringer, der sker i det danske samfund, så de også sker i folkeskolen. Dette forslag er selvfølgelig en videreudvikling af det faktum, at en stor del af børnene tilbringer meget stor tid i pasningsordninger, i skolefritidsordninger, børnehaveklasse, børnehaver osv., samtidig med at der også indgår skoleforløb i deres dagligdag. Det er meget naturligt, at der skal komme mere helhed i det og komme mere sammenhæng i det, sådan at børnene ikke opfatter det som flere forskellige båse, de bare bliver anbragt i på ganske bestemte tidspunkter af dagen.

Vi synes, det er udmærket, at der kan laves forsøg ved skolestarten, og vi siger, som vi gjorde sidste gang, at det er en glimrende idé, at der kan gives tilladelse til disse faglige samarbejder for forskellige faggrupper i forbindelse med børnenes indskoling.

Vi vil under udvalgsarbejdet diskutere, hvilke samarbejdsformer og hvilke personalegrupper der kan indgå i disse forskellige forsøg, og tilsiger et positivt og konstruktivt udvalgsarbejde.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten er tilhænger af det foreliggende lovforslag om forsøgs- og udviklingsarbejde. Vi er i det hele taget tilhængere af, at man bedriver forsøgsvirksomhed i det danske undervisningssystem. Men når så det er sagt, er det mig magtpåliggende at sige, at Enhedslisten samtidig mener, at det er en utrolig dårlig idé at gøre børnehaveklassen til første klassetrin i grundskolen. Og vi synes også, det er en dårlig idé, at børnehaveklassen skal være med til at fremme en meget, meget smal indlæringsproces.

Jeg har ikke set nogen dokumentation for, at børn, der ikke har gået i børnehaveklasse, men i stedet er blevet i børnehaven eller er blevet passeret hjemme, klarer sig dårligere end andre børn. Jørgen Stampe fra Danmarks Lærerforening

udtalte den 30. juli 1997, at man i dag regner med, at der er et spring på 4 år mellem den mest modne og den mest umodne elev, og at vi med tidligere indlæring risikerer, at springet bliver endnu større, og at vi får nogle artige piger, som styrter derudad, og nogle drenge, som ikke engang kan binde deres egne snørebånd.

Med det som baggrund vil jeg godt gøre opmærksom på, at selv om vi på den ene side er tilhængere af det her forsøg – vi var da nogle skarn, hvis vi ikke ville være tilhængere af det – er det mig magtpåliggende at understrege, at vi faktisk har et andet udgangspunkt for hele den her diskussion, end en række ordførere lægger op til, hvor man taler om, at nu skal børnenes hverdag struktureres efter skolen.

Vores udgangspunkt lyder: Småfolk lærer noget, når de er virksomme. Småfolk lærer noget, når de selv er aktive, når de får mulighed for at udfolde sig frit – så kommer det vigtige, og jeg synes, det var spændende at høre, hvordan ministeren forholder sig hertil – og når de selv kan eksperimentere sig frem til mangfoldige kompetencer uden pres, og uden at deres hverdag skal organiseres efter, at nu skal de være åh så gode til at gå i den rigtige skole.

Men det, jeg omtaler her, er jo ikke selve lovforslagets intention. Det er et forsøg, og hertil siger vi som sagt: Det er i orden. Det er i orden at give ministeren mulighed for at give grønt lys for forsøg med skolestart. Det kan vi stemme for, og så håber vi, at vi i udvalget og senere hen kan få en meget dybtgående debat om, hvad indlæring egentlig er for noget. Det glæder vi os meget til.

Tom Behnke (FP):

Jeg lyttede med interesse til hr. Frank Dahlgaards indlæg. Jeg er meget enig i hr. Frank Dahlgaards ideologi og grundlæggende syn på hele området her, men jeg blev lidt skuffet over hr. Frank Dahlgaards angreb på lovforslaget.

Jeg læser egentlig lovforslaget stik modsat hr. Frank Dahlgaard. Den måde, jeg læser forslaget på, fortæller, at det handler om, at vi får løst lidt på de stive faggrænser – det er der vel ikke nogen, der kan have noget imod – og at vi får et bedre samspil mellem den undervisning, der foregår i skolens timer, og så det, der foregår i skolefritidsordningen, og det kan jeg da heller ikke have noget imod.

Så er der spørgsmålet om, at man får en bedre indholdsmæssig sammenhæng i børnenes

hverdag. Det kan Fremskridtspartiet heller ikke have noget imod. Hele forslaget lægger jo netop op til, hvis der skulle være nogle eventualiteter gemt et eller andet sted, at man starter med det som en forsøgsordning. Man gør det endda på den måde, at det er skolebestyrelserne, der har initiativretten til at foreslå, at man starter en forsøgsordning, og dermed får vi så også styrket skolebestyrelserne, og det kan vi i Fremskridtspartiet heller ikke have noget imod, tværtimod.

Derfor er det for mig at se en række positive elementer, der ligger i forslaget her, og det vil vi i Fremskridtspartiet naturligvis støtte.

Må jeg så ikke godt have lov at sige til hr. Søren Kolstrup fra Enhedslisten, at det jo lød meget flot, det, der blev sagt, og det er jo helt i tråd med Enhedslistens ideologi på en række andre områder, men blot for at gøre det klart: Det er jo et faktum, at de mindre bogligt stærke altså ikke bliver stærkere ved, at man gør de mere bogligt stærke svagere.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Til hr. Tom Behnke blot dette: Det Konservative Folkeparti er jo ikke imod det her. Det, jeg gav udtryk for, var en betænkelighed, fordi vi har tidligere erfaringer, nemlig fra den samordnede indskoling, med, at det gik på en anden måde, end man havde regnet med. Og hvis hr. Tom Behnke tog en snak med tidligere undervisningsminister Bertel Haarder, ville han vide, at hr. Bertel Haarder fortrød den samordnede indskoling, for det gik ikke den på måde, som han havde forventet, og med de her rammer kan det også gå galt. Men da det som sagt er et forsøg, der sættes i gang, så lad os se, hvordan det forsøg går. Vi er bare betænkelige fra konservativ side.

Tove Videbæk (KRF):

Kristeligt Folkeparti kvitterer for de gode intentioner i dette lovforslag, og vi ser positivt på § 55, der udtrykker et ønske om at bevare de små skoler, for vi mener, det er meget vigtigt, at vi i Danmark har en bred vifte og et stort antal af forskellige små skoler, både offentlige og private. Ligeså kan vi give vores støtte til, at der blødes lidt mere op mellem de forskellige faggrupper. Men vi ser nogle problemer i lovforslaget.

Bl.a. er vi bekymrede for, om man via denne lov vil forsøge at få heldagsskolen og en tidli-

gere skolestart indført ad bagvejen. Således har Socialdemokratiet ved den forrige førstebehandling af lovforslaget den 6. februar udtalt, at når eller hvis børnehaveklassen får den placering i undervisningen, vil det også være naturligt, at alle børn frekventerer børnehaveklassen, altså at undervisningspligten bliver udvidet til børnehaveklassen.

Vi ønsker ikke, at børnehaveklassen skal gøres til første klassetrin i grundskolen. Vi har heller ikke set dokumentationer for, at børn, der ikke har gået i børnehaveklasse, men i stedet er blevet i børnehaven eller er blevet passet hjemme, klarer sig dårligere end andre børn.

Vort spørgsmål er i den forbindelse: Er det barnets tarv, der er udgangspunktet for ideen om tidlig skolestart? Det mener vi ikke det er. Vi mener derimod, at intentionerne om helhed nemt i praksis kan blive til hulhed og intet frirum, ingen fritid, intet frit valg for børnene.

Vi har ikke noget imod, at børnehaveklassebørn kigger på bogstaver og tal og forsøger at sætte dem sammen til noget meningsfyldt. Selvfølgelig må de det. Vi forventer også, at børnenes sproglige udtryk og begrebsapparat bliver udviklet gennem oplæsning og samtale m.v. i børnehaveklassen, men tidligere skolestart, nej tak.

Og det oplæg, som vi for ikke så længe siden har set vedrørende en ny folkeskole, heldagskolen, ligner i foruroligende grad den heldagskole, som Det Centrale Uddannelsesråd i 1970'erne fremlagde i debatoplægget »U 90«.

Dengang, i 1970'erne, fandtes der stadig rigtige socialister og pædagoger med lilla ble, og for dem var netop heldagsskolen samfundets mulighed for at give børnene den rette socialisering, for forældrene kunne meget let komme til at modvirke en god samfundsopdragelse, hvis de fik for meget tid sammen med børnene.

I stedet for at give os fuldstændig i udviklingens vold og acceptere, at familiens hverdag er opsplittet, så lad os dog gøre det muligt, som forældre og børn allerhelst vil, nemlig have mere tid til hinanden. Det vil styrke familierne og dermed også skolen.

Frem for en heldagsskole skal vi altså have en heltidsfamilie, hvor forældre får mulighed for at vælge at tage sig af børnene både før og efter normal skoletid. Det vil i virkeligheden være en langt mere revolutionerende løsning både for børnene og for skolerne.

De fleste forældre ønsker mere tid til deres børn, samtidig med at de gerne vil bevare til-

knytningen til arbejdsmarkedet, og det ønske kan vi som samfund kun være interesseret i at opfylde.

Den udvikling i retning af solidaritetsfølelse, ansvarlighed og personlighedstilvækst, som børnene gennemgår i familien, kan nu engang ikke erstattes af nogen heldagsskole, uanset hvor god den er. Og et bedre familieliv vil betyde noget positivt for børns skoleliv og for voksnes arbejdsliv. En reel ny kurs for folkeskolen forudsætter derfor en ny kurs i familiepolitikken og i den enkelte families prioriteringer.

Med disse betæneligheder vil vi gå ind i behandlingen i udvalget, og vores stilling til forslaget vil afhænge af diskussionen i udvalget og ministerens besvarelse af diverse spørgsmål.

Formanden:

Undervisningsministeren, som jeg samtidig byder velkommen her i Folketinget.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Først tusind tak for den meget venlige modtagelse af lovforslaget og også tusind tak for den spændende debat, som udspringer sig om forslagets eventuelle konsekvenser om nogle år, når vi har set, hvad forsøgene kan føre til.

Forslaget er dog nok mere snævert end det, som der umiddelbart er lagt op til, for det er jo en mulighed for at iværksætte nogle af de forsøg, som kan give basis og grundlag for en diskussion om, hvordan skolestarten skal forløbe for de børn, som skal i folkeskolen.

Vi vil jo gerne se nogle forsøg, for den måde, som den danske folkeskole er udviklet på, er typisk sket gennem forsøg, og det har vi meget gode erfaringer med.

At samordne det, som sker i skolen og fritidsordningen, at øge samarbejdet mellem de personalegrupper, som har med børnene at gøre, og at forsøge at skabe en større sammenhæng i børnenes hverdag ikke blot af hensyn til dem selv, men også af hensyn til de ting, som de skal lære, tror jeg personlig vil være en meget stor fordel.

Det er jo klart, at sådan en dispensationsadgang, som det er, skal administreres med omhu. Det er vigtigt, at vi får nogle forsøg, som er brede, som er forskellige, og som omfatter forskellige skoletyper og forskellige placeringer i det geografiske landskab, sådan at vi får den bedste mulige baggrund for at vurdere, om vi skal gå videre i en eller anden retning.

Jeg synes, vi må lade forsøgene vise, hvad der er godt, og hvad der ikke er godt, i stedet for allerede på nuværende tidspunkt at foregribe en konklusion om obligatorisk eller ikkeobligatorisk og om at samordne tingene mere eller mindre.

Jeg synes, det er fuldstændig indlysende, at forsøgene skal evalueres, sådan at Tinget får en baggrund for at diskutere, hvordan indskoling og skolestarten skal forløbe fremover.

De mange spørgsmål, der er stillet, hvoraf en del har en så bred karakter, at det vil være at misrøgte dem at besvare dem kort her, håber jeg vi kan komme ind på under udvalgsbehandlingen, som jeg tror bliver meget spændende med den linje, som er lagt i dag.

Med de ord vil jeg gerne igen sige tak for støtten til lovforslaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, bekræfter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 14: Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Specialundervisning i dagbehandlingstilbud og anbringelsessteder).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 26/3 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Det er min erfaring, at der i landets kommuner igennem de seneste år er etableret et omfattende netværk af engagerede sagsbehandlere, hvis mål er at sikre, at børn og unge kan blive i